

S E N T I N Ţ Ă
În numele Legii

08 august 2025

mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani

Instanţa compusă din:

Preşedintele şedinţei,

Judecător

- Sergiu Stratan

Grefier

- Oxana Chintea

Cu participarea:

Procurorului

- Mariana Leahu

Apărătorului

- Gheorghe Malic

Rep.părţii vătămate

- Radu Prodan, Galina Şchiopu, Ion Rusu, Iurie Sîrbu

examinând în şedinţă de judecată publică, în procedură generală, cauza penală depusă în instanţa de judecată pe data de 27 iulie 2022 (în procedura judecătorului Sergiu Stratan din 03 aprilie 2024), de învinuire a inculpatului:

Martin Iaroslav *****, născut la *****, IDNP *****, originar din *****, cetăţean al Republicii Moldova, cu domiciliul în *****, supus militar, căsătorit, un copil minor la întreţinere, fără grad de dizabilitate, fără antecedentepenale,

în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 332 alin. (2) lit. b) din Codul penal,

c o n s t a t ă :

1. Martin Iaroslav *****, activând în baza Decretului Preşedintelui Republicii Moldova nr. 1184 din 25.06.2019 în funcţia de director al Serviciului de Protecţie şi Pază de Stat (în continuare SPPS), fiind conform art. 123 alin.(3) din Codul penal persoană cu funcţie de demnitate publică, ignorând cerinţele imperative ale art.23 lit. b), f) şi l) din Legea nr. 134/2008 cu privire la SPPS, prin care îi este interzis să iniţieze, să dea şi să transmită dispoziţii ilegale, să facă uz de calitatea ori de activitatea sa profesională în scop de obţinere de avantaje pentru sine sau pentru alte persoane şi să aibă comportament necinstit, amoral şi josnic sau alt comportament ce ar denigra imaginea şi prestigiul Serviciului, folosind intenţionat situaţia de serviciu, din interes material şi personal, cu intenţie directă, la 13.03.2020, a organizat şi realizat săvârşirea infracţiunii de fals în acte publice, în circumstanţele descrise mai jos.

La 20.01.2020, a avut loc şedinţa secretă a Colegiului Serviciului de Protecţie şi Pază de Stat (în continuare Colegiu), în cadrul căreia au fost discutate 6 subiecte, inclusiv examinarea propunerilor cu referire la menţionarea angajaţilor, prin conferirea gradelor speciale înainte de termen şi cu o treaptă mai sus, în legătură cu aniversarea a XXVIII-a de la crearea SPPS.

Ulterior, la 13.03.2020, directorul SPPS Iaroslav Martin, deşi în cadrul şedinţei Colegiului din 20.01.2020 nu a fost discutată şi respectiv luată o decizie privind înaintarea candidaturilor

conducerii SPPS pentru acordarea gradelor supreme de „general-maior al SPPS”, a organizat introducerea datelor vădit false în conținutul procesului-verbal al ședinței Colegiului nr. 1 din 20.01.2020, și respectiv în Hotărârea propriu zisă a acestuia.

Astfel, în prima jumătate a zilei de 13.03.2020, directorul SPPS Iaroslav Martin, în scopul obținerii efectului scontat, aflându-se în biroul de serviciu din incinta SPPS situat pe str.Sfatul Țării nr.26 din mun.Chișinău, făcând uz de superioritatea funcției și gradului deținut în raport cu șefii de Direcție ai SPPS Gabriela Iordan și Sergiu Prodan, a indicat verbal acestora să modifice conținutul procesului-verbal al ședinței Colegiului din 20.01.2020 și a Hotărârii Colegiului din acea dată, prin introducerea în aceste acte oficiale a unor date false, precum că la acea ședință a fost discutată și luată decizia de a înainta candidaturile directorului SPPS Iaroslav Martin și directorului adjunct Petru Corduneanu, pentru acordarea gradului suprem de „general-maior al SPPS”.

Urmare a acestora, în aceeași zi, Gabriela Iordan și Sergiu Prodan, acționând la indicația superiorului Iaroslav Martin, fără să perceapă caracterul ilegal al indicației, or potrivit afirmațiilor ultimului chestiunea dată a fost discutată cu restul membrilor Colegiului, și aceștia și-au manifestat acordul în luarea unei asemenea decizii, bazându-se pe buna credință a conducătorului, au acceptat modificarea conținutului actelor menționate.

Respectiv, șefii de Direcție ai SPPS Gabriela Iordan și Sergiu Prodan, aflându-se în biroul de serviciu din incinta SPPS amplasat pe str.Sfatul Țării nr.26 din mun.Chișinău, au operat modificări în procesul-verbal al ședinței Colegiului din 20.01.2020, incluzând astfel date vădit false, precum că secretarul interimar al Consiliului Suprem de Securitate Andrei Onofrei, a intervenit în cadrul acelei ședințe cu următoarea propunere: „de a înainta candidaturile Directorului SPPS Iaroslav Martin, colonel al SPPS, și Directorului-adjunct Petru Corduneanu, colonel al SPPS, acordarea următorului grad special „general-maior al SPPS”, având în vedere rezultatele și performanțele obținute pe parcursul anului 2019, în special: reorganizarea Serviciului și aprobarea noii structuri a SPPS; mărirea salariului personalului SPPS; crearea condițiilor de muncă pentru ofițerii Serviciului; dotarea și echiparea Serviciului; dezvoltarea Serviciului prin implementarea noilor tehnologii informaționale etc.

Totodată, numiții Gabriela Iordan și Sergiu Prodan, în circumstanțe identice, la indicația directorului SPPS Iaroslav Martin, au introdus date vădit false și în conținutul Hotărârii Colegiului nr.1 din 20.01.2020 cu privire la rezultatele ședinței, precum că la acea ședință a fost luată decizia privind: „înaintarea candidaților Directorului SPPS Iaroslav Martin, colonel al SPPS, și directorului-adjunct Petru Corduneanu, colonel al SPPS, pentru acordarea următorului grad special „general-maior al SPPS ”.

În continuare, directorul SPPS Iaroslav Martin, aflându-se în biroul de serviciu din incinta SPPS situat pe str.Sfatul Țării nr.26 din mun.Chișinău, după studierea documentelor prezentate de către șefa de Direcție a SPPS Gabriela Iordan și convingându-se că în ele au fost înscrise datele false dorite și anume că la ședința Colegiului din 20.01.2020 a fost luată decizia privind înaintarea candidaturilor conducerii SPPS pentru acordarea gradelor supreme de „general-maior al SPPS”, în calitate de președinte al Colegiului, deliberat a semnat Hotărârea Colegiului cu nr. 1 din 20.01.2020.

Apoi, directorul SPPS Iaroslav Martin, având țelul realizării intențiilor sale infracționale, a indicat șefului de Direcție a SPPS Sergiu Prodan, să întocmească proiectele prezentărilor și demersurilor necesare către Președintele Republicii Moldova, în care să fie indicat că drept temei pentru solicitarea acordării conducerii SPPS a gradelor supreme, este Hotărârea Colegiului nr. 1 din 20.01.2020, în care la indicația sa au fost înscrise date false.

Astfel, la 13.03.2020, șeful direcției SPPS Sergiu Prodan, la indicația verbală a directorului SPPS Iaroslav Martin, cu referire la Hotărârea Colegiului nr.1 din 20.01.2020, în care se conțineau date vădit false, a întocmit proiectele prezentărilor pentru grad pe numele directorului SPPS Iaroslav Martin și directorului adjunct Petru Corduneanu și respectiv a demersurilor cu nr.2/460 și nr.2/461 adresate Președintelui Republicii Moldova Igor Dodon, prin care s-a solicitat conferirea gradelor supreme de „general-maior al SPPS”.

Ulterior, tot la 13.03.2020, directorul SPPS Iaroslav Martin, aflându-se în biroul de serviciu situat pe str.Sfatul Țării nr.26 din mun.Chișinău, urmărind scopul de a obține ilegal gradul suprem de „general-maior al SPPS”, din interes material și personal, i-a solicitat directorului adjunct al SPPS Petru Corduneanu, să semneze în favoarea sa actele adresate Președintelui Republicii Moldova, privind conferirea gradului militar menționat.

Tot atunci, directorul adjunct al SPPS Petru Corduneanu, nefiind în cunoștință de intențiile infracționale ale superiorului, a semnat prezentarea și demersul cu nr.2/460 din 13.03.2020 adresat Președintelui Republicii Moldova, prin care a solicitat conferirea directorului SPPS Iaroslav Martin, gradului suprem de „general-maior al SPPS”.

Apoi, în scopul redării unui caracter aparent legal al acțiunilor sale și voalării faptelor infracționale, în aceleași circumstanțe, directorul SPPS Iaroslav Martin, conștientizând faptul că în conținutul procesului-verbal al ședinței Colegiului nr. 1 din 20.01.2020 precum și în Hotărârea Colegiului din acea dată, la indicația sa au fost introduse date false, a semnat prezentarea și demersul cu nr.2/461 din 13.03.2020 către Președintele Republicii Moldova, în care, cu referire la Hotărârea Colegiului nr. 1 din 20.01.2020, a solicitat conferirea gradului suprem de „general-maior al SPPS”, directorului adjunct al SPPS Petru Corduneanu.

2. În conformitate cu art. 101 alin. (1), (2) din Codul de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

În rezultatul analizei probelor indicate, din punct de vedere al coroborării lor, instanța a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului Martin Iaroslav ***** au fost corect încadrate în prevederile art. 42 alin. (3), 332 alin. (2) lit. b) din Codul penal, organizarea falsului în acte publice, adică – înscrierea de către o persoană cu funcție de demnitate publică în documente oficiale a unor date vădit false, din interes material și personal.

3. Inițial instanța notează că, art. 332 alin. (2) lit. b) din Codul penal, imputat inculpatului Martin Iaroslav, reprezintă a doua variantă tip de infracțiune de fals în acte publice, ce se exprimă în înscrierea de către o persoană cu funcție de demnitate publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și în falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale.

Obiectul juridic special al infracțiunii îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care este condiționată de încrederea publică în autenticitatea documentelor oficiale.

În speță, instanța de judecată atestă că prin acțiunile sale intenționate inculpatul Martin Iaroslav a atentat la obiectul juridic special al infracțiunii prin faptul că a organizat introducerea datelor vădit false în documentele oficiale emise de Serviciul de Protecție și Pază de Stat.

Obiectul material al infracțiunii îl reprezintă documentul oficial autentic sau materia primă utilizată în vederea falsificării documentului oficial.

Produsul infracțiunii în cauză îl constituie documentul oficial fals.

Prin noțiunea „*document oficial*” se înțelege documentul care: conține informații care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept; atestă fapte având relevanță juridică; circulă în cadrul unui sistem de înregistrare, evidență strictă și control al circulației.

Astfel, în cazul de față, obiectul material al infracțiunii comise de inculpatul Martin Iaroslav îl constituie Procesul-verbal al ședinței Colegiului Serviciului de Protecție și Pază de Stat din 20.01.2020 și a Hotărârea Colegiului Serviciului de Protecție și Pază de Stat din 20.01.2020.

Latura obiectivă se manifestă prin acțiunile de introducere a falsurilor în actele oficiale, modificând conținutul actului, sau prin cele de perfectare a unor astfel de acte vădit false, din interes material sau din alte interese personale.

Modalități normative cu caracter alternativ ale acțiunii prejudiciabile sunt: 1) *Înscrierea în documentele oficiale a unor date vădit false*, care presupune introducerea în documentele oficiale autentice a constatărilor sau mențiunilor false și 2) *Falsificarea documentelor oficiale* care presupune contrafacerea documentelor oficiale, fie modificarea conținutului unor documente oficiale autentice.

Totodată, instanța menționează că, atunci când făptuitorul înscrie în documente oficiale date vădit false, are loc falsul intelectual, iar în această ipoteză, documentul oficial este aparent legal, deși în realitate el este fals pentru că așa a fost conceput de făptuitor.

Atât înscrierea în documentele oficiale a unor date vădit false, cât și falsificarea documentelor oficiale presupune o denaturare a adevărului în documentele oficiale.

În cazul dedus judecății fapta prejudiciabilă săvârșită de inculpatul Martin Iaroslav s-a exprimat prin acțiunea de înscriere în documentele oficiale a Serviciului de Protecție și Pază de Stat a unor date vădit false, prin modificarea conținutului unor documente oficiale autentice.

Infracțiunea respectivă este o infracțiune *formală*. Ea se consideră consumată din momentul înscrierii în documentele oficiale a unor date vădit false ori al falsificării unor astfel de documente.

Astfel, prezența laturii obiective a infracțiunii imputate inculpaților, reiese din conținutul declarațiilor depuse de reprezentantul părții vătămate SPPS, Prodan Radu care a relatat că: „[...] la mijlocul lunii martie 2020, aproximativ la 14-15 martie, aflându-se în biroul șefei Direcției, Gabriela Iordan, a abordat subiectul acordării gradului de general-maior directorului de atunci, Iaroslav Martin și Petru Cordoneanu, întrucât în cadrul serviciului circulau informații conform cărora aceștia ar fi primit gradul de general-maior din partea Președintelui Igor Dodon. La întrebarea adresată Gabrielei Iordan, aceasta a confirmat că informația este veridică și că au fost nevoiți să modifice clandestin hotărârea Colegiului și procesul-verbal al ședinței din 22 ianuarie 2020. Nu a mai adresat alte întrebări, realizând că subiectul este unul sensibil. În ziua următoare, a discutat subiectul cu colegul de birou, Denis Duminică, secretar al Colegiului în data de 20 ianuarie 2020 și autor al procesului-verbal și al hotărârii Colegiului. Acesta a confirmat că subiectul acordării gradelor nu a fost discutat la acea ședință și că ulterior a înțeles de ce i s-a solicitat versiunea electronică a documentelor respective, care se aflau în posesia sa. În cadrul acelei discuții, Denis Duminică a subliniat că documentele au fost modificate fără cunoștința restului Colegiului și că nu a existat o altă ședință pe acest subiect. Neavând alte dovezi și nici acces la materialele respective, nu a mai insistat asupra subiectului, însă a informat noua conducere a serviciului, care a inițiat o anchetă de serviciu. În cadrul acesteia au fost chestionați membrii Colegiului, precum și reprezentantul Președinției, care era

membru în cadrul Colegiului. Toți au confirmat că subiectul acordării gradului de general-maior pentru Iaroslav Martin și Petru Corduneanu nu a fost discutat în ședința din 20 ianuarie 2020. Potrivit tuturor declarațiilor, ședința a avut pe ordinea de zi doar 6 subiecte, iar procesul-verbal inițial a fost întocmit doar pentru aceste 6 subiecte. Totuși, în februarie 2021, când materialele au fost ridicate din arhivă, s-a constatat că în hotărâre și în procesul-verbal apăruseră 7 subiecte. Modificarea documentelor a fost evidentă: doar prima și ultima pagină erau capsate, iar diferențele între pagini erau clare. Procesul-verbal, care nu se semnează de membrii Colegiului, fusese modificat, iar hotărârea, care trebuie semnată, avea prima pagină înlocuită. Secretarul Colegiului a confirmat că subiectul acordării gradelor nu fusese discutat, iar majoritatea membrilor au confirmat același lucru. În cadrul anchetei s-a constatat că, în baza acestor acte falsificate, la data de 13 martie 2020, Iaroslav Martin a semnat demersul nr. 2/461 către Președinție, solicitând acordarea gradului de general-maior lui Petru Corduneanu, pretinzând că subiectul fusese discutat în ședința Colegiului din 20 ianuarie 2020. Un demers similar a fost făcut și de către Corduneanu, sub nr. 2/460. Amândoi au făcut trimitere la hotărârea modificată, deși știau că subiectul nu fusese abordat în realitate....Ancheta de serviciu a confirmat falsificarea actelor la solicitarea lui Martin Iaroslav, iar concluziile acesteia se regăsesc în dosarul cauzei. Martorul a depus plângere cu acordul conducerii SPPS...Ancheta a fost demarată de Direcția Securitate Internă și condusă de doamna Inga Parubin, la indicația conducerii, în urma informării facute de el...A aflat de la doamna Iordan că a fost rugată să modifice procesul-verbal și hotărârea. În dialoguri neformale, Gabriela Iordan a confirmat că modificările au fost facute la solicitarea lui Martin. Denis Duminică, coleg și secretar al ședinței, a confirmat că subiectul nu fusese pe ordinea de zi și că a redactat inițial procesul-verbal doar pentru cele 6 subiecte discutate. Declarații similare au fost date și de domnul Andrei Onofrei, reprezentant al Președinției în Colegiu, care a negat că ar fi propus includerea subiectului. Sesizarea a fost depusă de Serviciul de Protecție și Pază de Stat, iar ancheta internă a fost realizată de persoane imputemice... Procesul-verbal a constat din 6 pagini dintre care prima și ultima au rămas originale, dar 4 pagini s-au introdus. Cele originale au fost distruse, conform concluziilor anchetei, dar nu cunoaște de către cine sau cum...Hotărârea Colegiului este un document public, ea se înregistrează și se face publică prin ordinul Directorului SPPS, afirmând că în acest sens a fost ordin ca această decizie să fie în registrul documentelor oficiale [...]"

Prin declarațiile reprezentantului părții vătămate se explică circumstanțele depistării ilegalităților comise de inculpatul Martin Iaroslav și derularea evenimentelor.

Veridicitatea împrejurărilor relatate de către reprezentantul părții vătămate, se certifică prin declarațiile martorului Iordan Gabriela care a menționat că: „[...]Îl cunoaște pe domnul Iaroslav Martin, având relații profesionale cu acesta, fiind subalterna sa. În data de 13 martie 2020, în prima parte a zilei, a fost invitată în biroul acestuia, nu își amintește exact dacă domnul Sergiu Prodan se afla deja acolo sau au intrat împreună, însă confirmă că ambii erau prezenți în momentul în care s-a pus întrebarea referitoare la actele necesare pentru acordarea gradului de general-maior. Domnul Prodan a menționat că președintele Republicii Moldova conferă aceste grade la propunerea Colegiului Serviciului. Din discuțiile care au avut loc în biroul domnului Martin, reieșea că este necesară modificarea procesului-verbal și a hotărârii Colegiului, în locul organizării unei noi ședințe. Domnul Martin a afirmat că membrii Colegiului sunt la curent cu subiectul și că este mai simplu să se introducă modificările decât să se convoace din nou ședința. Ulterior, martora a mers în biroul său și a operat modificările necesare în procesul-verbal și în hotărâre după care a revenit cu actele la domnul Martin, care a verificat că a fost

introdus un subiect suplimentar în procesul-verbal, în care domnul Onofrei ar fi propus acordarea gradelor speciale și că în hotărâre fusese adăugat un punct similar. Domnul Martin a citit documentele și le-a semnat. Domnul Sergiu Prodan a întocmit prezentările necesare. A perceput aceste acțiuni ca o indicație verbală a conducerii, or în contextul unei instituții publice cu statut special, astfel de indicații sunt considerate de bună-credință. Aceasta a menționat că nu a primit niciodată ordine ilegale și a acționat în baza încrederii și a bune-credințe. A confirmat că ea era membru al Colegiului în anul 2020 și că, deși avea atribuții privind întocmirea actelor, în acea perioadă responsabilitatea era a secretarului Denis Duminică. Ședințele Colegiului aveau loc de regulă de două ori pe an și în momentele în care se analiza bilanțul activității instituției. A precizat că, în data de 13 martie 2020 au fost efectuate modificările în procesul-verbal și în hotărârea din 20 ianuarie 2020. Procesul-verbal nu a fost semnat, însă hotărârea a fost semnată de domnul Martin după modificări. Ea personal a fost prezentă la semnare, posibil împreună cu domnul Prodan....Actele inițiale din 2020 ar fi fost nimicite, posibil chiar de ea în aceeași zi sau la o data ulterioară....A confirmat că în ședința Colegiului din 20 ianuarie 2020 nu s-a discutat acordarea gradelor speciale. Domnul Onofrei a apreciat activitatea serviciului, dar nu s-a formulat vreo propunere oficială în acest sens. În acel moment, se afla sub ordonarea directă a domnului Martin și nu și-a exprimat dezacordul față de decizie, considerând că toți membrii Colegiului fuseseră consultați și erau informați...nu a pus la îndoială legalitatea demersului, fiind convinsă că procesul a fost coordonat. Nu a cunoscut detalii despre statutul juridic al colegilor săi și nici despre competențele exacte ale domnului Prodan. Procesul-verbal nu se afla în direcția secretă și era probabil păstrat de ea, având în vedere că deținea mapa deciziilor Colegiului. Documentul nu era cusut, sigilat sau numerotat corespunzător... Martora nu a primit ordine scrise pentru distrugerea procesului-verbal, dar a primit indicații verbale de a face o completare și de a introduce un alineat nou. Nu a fost ștearsă nicio informație din documentul original, ci doar a fost adăugat un conținut pe penultima filă, redactat la calculator...Hotărârea Colegiului a fost completată cu un punct nou, după care a fost semnată de domnul Martin [...]”.

Declarațiile martorului vizat atestă faptul că modificarea conținutului procesului-verbal al ședinței Colegiului SPPS din 20.01.2020 și hotărârea Colegiului SPPS din 20.01.2020 s-a realizat de ea la 13.03.2020 la indicația verbală a directorului SPPS Martin Iaroslav. Prin urmare, martorul a descris modalitatea prin care a modificat conținutul acestor două acte și că în final acestea au fost verificate de inculpat și semnată hotărârea Colegiului. Totodată, prin declarațiile martorului respectiv se certifică faptul că subiectul care a fost introdus în textul acestor două acte nu a fost pus în discuție la ședința din 20.01.2020.

La fel, martorul Prodan Sergiu a relatat că: „[...] în perioada 2010-2020 a activat în cadrul SPPS, ultima funcție fiind de conducător al subdiviziunii resurse umane. Prin Decretul din 2019 a fost desemnat ca și membru al Colegiului SPPS. La ședința din 20.01.20 s-au discutat mai multe subiecte. Ce ține de subiectul nr.6 privind acordarea gradelor înainte de termen sau cu o treaptă mai sus a fost raportat de el. Peste câteva zile de la ședință, secretarul ședinței i-a prezentat proiectul procesului-verbal pentru verificare și semnare și în baza acestuia a perfectat proiectul de ordine de acordare a gradelor în baza hotărârii Colegiului SPPS. Aferent subiectului conferirii gradului suprem conducerii nu s-a discutat și nu s-a reflectat nici în procesul-verbal al ședinței. Ulterior, la 13.03.2020 a fost chemat direct de către Martin la el în birou, unde împreună cu Iordan Gabriela s-a discutat care ar fi procedura de oferire a gradului suprem de general-maior conducerii SPPS, la care el a comunicat că aceste grade sunt oferite de Președintele RM, iar în cazul în care ar fi fost o inițiativă din partea SPPS ar fi urmat

să se discute în cadrul Colegiului. După aceasta Martin a dat indicația (cuvintele concrete nu și le amintește) de a merge împreună cu Iordan să pregătească actele necesare ceea ce au și realizat pe parcursul zilei. Afirmă că a acordat suport dnei Iordan la introducerea textului în procesul-verbal, deoarece același text urma să-l introducă în proiectul prezentărilor ce trebuia să le pregătească. În a doua jumătate a zilei de 13.03.20 a prezentat directorului Martin proiectele prezentărilor și scrisorile, demersurile de însoțire către Președintele R.M. de conferire a gradelor supreme conducerii SPPS. El le-a verificat și a semnat actele ce-l viza pe Corduneanu, după care l-a telefonat pe Corduneanu și l-a invitat în birou unde i-a prezentat actele ce-l viza pe el și Corduneanu le-a trecut cu vederea, le-a semnat și a plecat. Dacă actele pregătite de el, prezentările și demersurile aferente dlor Martin și Corduneanu au fost duse la cancelarie sau lăsate în biroul dlui Martin, nu-și amintește. A precizat că, discuția din biroul inculpatului Martin a durat aproximativ 10 min. Martin direct a întrebat procedura și el i-a explicat că dacă vine inițiativa de la SPPS atunci subiectul trebuie discutat în cadrul Colegiului SPPS. Nu poate face trimitere la o lege exactă, dar a menționat că conferirea gradului este o formă de stimulare și toate stimulările se trec prin Colegiu, aceasta era opinia lui. Răspunsul lui Martin a fost ca să facă tot ce trebuie și el a perceput ca să pregătească actele și el și dna Iordan...A afirmat că textul hotărârii Colegiului din 20.01.20 a fost modificat anterior elaborării prezentărilor și demersurilor... el a fost executorul actelor și le-a întocmit, acestea exprimând voința celui care semnează, adăugând că în cazul în care se discuta în Colegiu, posibil exprimau și voința lui. A susținut că Colegiul SPPS este un organ consultativ, așa fiind stipulat în lege. Toate subiectele ce erau puse pe ordinea de zi se discutau în Colegiu și se votau fiind incluse în procesul-verbal și hotărârea Colegiului. Dacă erau temeuri legale de oferire a gradului suprem conducerii SPPS era de competența Președintelui RM să decidă, el a pregătit actele și le-a prezentat directorului Martin... A afirmat că la discuția cu Martin nimeni nu a sugerat să fie întrunită ședința Colegiului deși era normal să se întrunească. Dl Martin a ordonat să se pregătească actele și le-a văzut înainte de a le semna, el le-a zis să pregătească actele în baza actelor Colegiului, respectiv a perceput că nu se putea convoca ședința, nu era timp fizic și el nu putea merge prin birouri din lipsă de timp, ori jumătate de zi a studiat dosarele personale...A pregătit actele care corespundeau cu voința directorului specificând că a coordonat cu dna Iordan G. dar cum el nu a văzut actele dnei Iordan așa nici ea nu a văzut actele întocmite de el. Motivarea actelor întocmite de el s-a făcut în baza modificărilor care s-au efectuat în hotărârea și procesul-verbal al Colegiului din 20.01.2020 [...]”.

Declarațiile martorului Prodan Sergiu coroborează cu declarațiile oferite de martorul Iordan Gabriela referitor la circumstanțele modificării conținutului actelor și anume, evenimentele petrecute în data de 13.03.2020. Astfel, martorul confirmă faptul că subiectul acordării gradului suprem conducerii SPPS nu a fost discutat, și respectiv, nu a fost reflectat în procesul-verbal al ședinței și hotărârea Colegiului SPPS din 20.01.2020.

În concret, martorul Prodan Sergiu, la fel ca și martorul Iordan Gabriela, susținut faptul că la data de 13.03.2020 a fost chemat direct de către inculpatul Martin Iaroslav în birou său, unde împreună cu Iordan Gabriela s-a discutat care ar fi procedura de oferire a gradului suprem de general-maior conducerii SPPS, la care în cadrul acestei discuții el a comunicat că aceste grade sunt oferite de Președintele RM, iar în cazul în care ar fi fost o inițiativă din partea SPPS ar fi urmat să se discute în cadrul Colegiului, după care tot atunci Martin a dat indicația de a merge împreună cu dna Iordan să pregătească actele, fapt pe care le-au realizat pe parcursul zilei de 13.03.2020.

Mai mult, martorul personal a afirmat că a acordat suport dnei Iordan la introducerea

textului în procesul-verbal și hotărîrea Colegiului, deoarece același text urma să-l introducă în proiectul prezentărilor ce trebuia să le pregătească, care au fost prezentate dlui Martin pentru a fi semnate.

În continuare, în cadrul examinării cauzei penale au fost audiat martorul Duminică Denis care a comunicat că: „[...] în luna ianuarie 2020, mai exact în jurul datei de 20 ianuarie, a avut loc o ședință a Colegiului SPPF, în cadrul căreia a exercitat funcția de secretar al Colegiului. A întocmit procesul-verbal și documentul final al deciziei, pe care ulterior le-a semnat la membrii Colegiului, cu excepția domnului Onofrei, care nu a semnat. Procesul-verbal a fost transmis către secretariat, iar decizia a fost transmisă doamnei Gabriela Iordan pentru a fi arhivată în mapa deciziilor. Mai apoi, în luna februarie, doamna Gabriela Iordan s-a apropiat de martor și i-a solicitat formatul electronic al deciziei și al procesului-verbal. Martorul a verificat în calculator și i-a transmis aceste documente pe un stick USB. Ulterior, în timp ce se afla în birou împreună cu Radu Prodan, a aflat în cadrul unei discuții că urma să fie acordate grade speciale de general maior conducerii. La întrebarea martorului, Radu Prodan a confirmat acest fapt și a menționat că, în urma unei discuții cu doamna Iordan, aceasta i-ar fi solicitat să modifice procesul-verbal și decizia, introducând subiectul acordării gradelor speciale domnului Martin și domnului Corduneanu....la procuratură i-au fost prezentate anumite acte în care a observat că unele file aveau un spațiu diferit între rânduri față de cele întocmite inițial de el. În conținut, figura o mențiune conform căreia domnul Onofrei ar fi propus conferirea gradelor supreme de general maior, însă el nu a redactat un astfel de text și că acest subiect nu a fost discutat în cadrul ședinței. În plus, și în decizie era menționat că se propune acordarea gradelor domnului Martin și domnului Corduneanu, aspect pe care îl neagă...A susținut că domnul Prodan i-a relatat direct că doamna Iordan i-ar fi cerut să modifice actele. Discuția a avut loc în luna martie, fără a-și aminti data exactă. Nu a întrebat în ce condiții a discutat Prodan cu doamna Iordan [...]”.

Declarațiile martorului confirmă aspectele ce țin de faptul că el în calitate de secretar al ședinței Colegiului din 20.01.2020 a întocmit procesul-verbal al ședinței respective și hotărârea Colegiului din acea data, care au fost semnate și predate către secretariat și respectiv serviciul juridic pentru a fi pastrate în mapele cu documente. Tot el a comunicat că ulterior nu a intervenit pe text cu careva modificări, dar își amintește că aproximativ în luna martie a anului 2020 de la el dna Iordan a solicitat varianta electronica a acestor acte care i-a predat-o, iar ulterior a aflat că s-a modificat conținutul acestor acte prin introducerea unui subiect aferent propunerii de acordare a gradelor supreme conducerii SPPS către Președintele RM, subiect care nu a fost pus în discuție la ședința respectivă.

De asemenea, în ședința de judecată au fost audiați și alți membri ai Colegiului SPPS, care au fost prezenți la ședința din 20.01.2020 și anume, martorul Turcanu Svetlana care a menționat că: „[...] în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat a fost desemnată în calitate de membru al Colegiului în cadrul căruia se discutau mai multe subiecte pe ordinea de zi. A fost prezentă la toate ședințele Colegiului și crede că a fost prezentă inclusiv și la cea din 20.01.2020. În perioada în care s-a aflat în sală nu a fost discutat subiectul referitor la acordarea gradelor de general maior al conducătorilor...nu a auzit ca domnul Onofrei să fi abordat subiectul acordării gradelor speciale de general maior [...]”, martorul Spînu Alexei, care a declarat că: „[...] a participat în ședința de totalizare a Colegiului, în cadrul căreia s-au discutat rezultatele activității serviciului, probleme curente și planuri de viitor...În prezența s-a nu s-a discutat despre careva propunere privind acordarea privind acordarea gradelor supreme, deși a fost prezent în ședință de la început până la final. Nu a făcut cunoștință cu procesul-

verbal din data de 20 ianuarie 2020 și nu știe de ce, dar în timpul anchetei, a observat că în acel proces-verbal nu se regăsea semnătura sa... în cadrul ședinței a existat o discuție generală privind necesitatea stimulării conducerii pentru rezultatele bune obținute, însă nu a fost făcută nici o propunere concretă de acordare a gradelor de general. A menționat că nimeni nu s-a pronunțat împotriva stimulării conducerii, dar nici nu a existat o propunere clară în acest sens, ci doar o discuție generală [...]", martorul Ursu Dumitru, care a comunicat că: „[...] La acea ședință nu s-a discutat despre acordarea gradelor de general-maior pentru director și vicepreședinte. În momentul semnării, acest subiect nu era inclus în procesul-verbal sau în hotărâre. A precizat că nu s-au mai adăugat subiecte ulterior în alte cazuri și că documentele i-au fost înmânate de aceeași persoană, în anticamera serviciului...Secretarul Colegiului a fost Duminică Denis, însă nici prima dată și nici a doua oară nu el i-a adus actele la semnat [...]", martorul Secu Anatolie, care a relatat că: „[...] a fost membru al colegiului SPPS până în luna februarie 2020. Atunci când a fost întrebat de anchetator dacă în ședința Colegiului din ianuarie 2020 s-a discutat despre acordarea gradelor speciale, a răspuns că, în prezența sa, un asemenea subiect nu a fost abordat... în document era menționată propunerea de acordare a gradului de general, însă nu își amintește ca acest subiect să fi fost discutat în cadrul ședinței, iar despre acordarea gradului a aflat ulterior din presă, după ce nu mai era angajatul SPPS. Consideră că nu ar fi fost posibilă convocarea unei ședințe exclusiv pentru acel subiect, însă, dacă ar fi existat necesitatea, atunci subiectul ar fi fost discutat [...]", martorul Juncu Sergiu, care a menționat că: „[...] în ianuarie 2020, activa în SPPS în calitate de Șef al Direcției Generale și că toți șefii de direcție erau membri ai colegiului. Astfel, a fost prezent la ședința din 20 ianuarie 2020 și a participat la întreaga ședință. În cadrul ședinței s-au discutat subiecte legate de serviciul intern, dar nu își amintește să fi fost abordat subiectul acordării gradelor speciale. Domnul Onofrei a vorbit despre acordarea gradului de general maior pentru domnul Martin și domnul Cordoneanu, dar nu s-au purtat alte discuții pe acest subiect. Propunerea de acordare a gradelor a venit ca o consultare, în scopul înaintării unei propuneri către președinte, iar votul a fost dat doar pentru acordarea gradelor interne până la gradul de colonel... A subliniat că, din câte știe, Colegiul este un organ consultativ și că, în cazul acordării gradului de general, propunerea ar fi putut depăși limitele competenței colegiului. A explicat că competența Colegiului se referă la acordarea gradelor interne până la gradul de colonel, dar că, în cele din urmă, decizia finală aparține conducerii [...]", martorul Gribinenco Vladimir, care a indicat că: „[...] în ianuarie 2020 activa în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat (SPPS) în calitate de șef de Direcție generală și făcea parte din membrii Colegiului SPPS...nu s-a discutat despre acordarea gradelor speciale de general-maior în cadrul Colegiului, deoarece aceasta nu era o competență a Colegiului și nimeni nu ar fi riscat să facă o astfel de propunere. De regulă, la finalul fiecărei ședințe exista un proces-verbal care era semnat de participanți, iar dacă a fost prezent la acea ședință, cel mai probabil a semnat procesul-verbal, chiar dacă nu îl analiza în detaliu. Nu își amintește ca în procesul-verbal să fi fost inclus subiectul acordării gradelor speciale [...]", martorul Pricop Ion, care a relatat că: „[...] în perioada noiembrie 2017 - ianuarie 2021, a activat în cadrul SPPS în funcția de Șef al Direcției Securitate Intemă. În ianuarie 2020 a fost contactat telefonic de șefa Direcției Management Operational și invitat să participe la ședința Colegiului, deși nu avea statut de membru al acestuia. În cadrul ședinței Colegiului, au fost abordate mai multe subiecte, cum ar fi bilanțul activității pentru anul 2019, prioritățile pentru 2020, subiecte legate de achiziții și menționarea și stimularea ofițerilor SPPS, având în vedere apropierea zilei profesionale a SPPS. În cadrul acelei ședințe nu s-a discutat despre acordarea gradelor speciale domnului Martin Iaroslav și domnului

Corduneanu... a fost invitat pe ultima sută de metri, a asistat la întreaga ședință, de la început până la final...nu a auzit pe domnul Onofrei să anunțe că va înainta candidatura domnului Martin și domnului Corduneanu pentru acordarea gradelor speciale de general maior [...]” și martorul Magla Mariana, care a declarat că: „[...] fost invitată la o ședință a Colegiului în calitate de invitat, având responsabilitatea de a prezenta planul de achiziții pentru anul 2020, fiind responsabilă de domeniul achizițiilor în cadrul serviciului. A susținut că, după ce a prezentat planul, nu își amintește dacă i-au fost adresate întrebări și a părăsit sala imediat după încheierea prezentării. Nu este sigură dacă domnul Onofrei a fost prezent la ședință, deoarece nu își mai amintește unele detalii. A precizat că, pe durata prezenței sale în sală, nu a fost discutat niciun subiect legat de susținerea vreunei persoane [...]”.

Acestea fiind menționate, instanța constată că declarațiile martorilor, care au fost membri ai Colegiului SPPS și au participat în ședința din 20.01.2020, coroborează între ele și denotă cert faptul că în cadrul ședinței respective nu a fost pus în discuție și discutat subiectul acordării gradului suprem de general-maior conducerii SPPS în privința domnilor Martin Iaroslav și Corduneanu Petru.

Suplimentar, în cadrul examinării cauzei penale a fost audiat martorul Corduneanu Petru, care a declarat că: „[...] a îndeplinit funcția de vicedirector SPPS. Despre acordarea gradului de general la mai mulți demnitari, inclusiv lui și dlui Martin a fost informat telefonic, precum și ulterior din Monitorul Oficial... A fost prezent la ședința din 20 ianuarie 2020, dar nu își amintește detaliile și nu consideră că a fost discutată acordarea gradelor speciale în cadrul acelei ședințe. El a precizat că, în cadrul Colegiului, aceste aspecte nu sunt discutate, iar acordarea gradelor este o decizie exclusivă a Președintelui. A mai menționat că, de obicei, semna actele colegiului fără a le verifica în detaliu, deoarece era prea ocupat cu alte responsabilități legate de serviciu. De asemenea, nu își amintește ce s-a întâmplat cu documentele semnate, presupunând că au ajuns în aparatul central...A afirmat că nu i-a fost clar de ce i s-a cerut să semneze acele acte, dar a considerat că era o formalitate legată de Decretul prezidențial. A precizat că nu s-au făcut propuneri de acordare a gradelor de general în cadrul Colegiului și că nu a existat o discuție formală pe această temă...A reafirmat că Decretul prezidențial a fost publicat și că acordarea gradului de general nu a fost o decizie a Colegiului, ci a fost un act emis de Președinte. El a subliniat că nu a discutat personal acordarea gradului și nu a considerat că Colegiul ar fi avut autoritatea de a lua o astfel de decizie [...]”.

Prin urmare, mărturiile martorului în cauză la fel confirmă că subiectul acordării gradului suprem de general maior nu a fost discutat în ședința Colegiului SPPS din 20.01.2020, respectiv nu a putut fi inclus în procesul-verbal și hotărârea Colegiului din aceeași dată. Mai mult ca atât, a susținut că a semnat actele care i-au fost prezentate, cu toate că nu i-a fost clar necesitatea acestora, însă a considerat faptul dat ca fiind o formalitate.

Mai mult, deși în în procesul-verbal al ședinței Colegiului din 20.01.2020, au fost operate modificări incluzând astfel date vădit false, precum că secretarul interimar al Consiliului Suprem de Securitate Andrei Onofrei, a intervenit în cadrul acelei ședințe cu propunerea „de a înainta candidaturile Directorului SPPS Iaroslav Martin, colonel al SPPS, și Directorului-adjunct Petru Corduneanu, colonel al SPPS, acordarea următorului grad special „general-maior al SPPS”, având în vedere rezultatele și performanțele obținute pe parcursul anului 2019, în special reorganizarea Serviciului și aprobarea noii structuri a SPPS; mărirea salariului personalului SPPS; crearea condițiilor de muncă pentru oflterii Serviciului; dotarea și echiparea Serviciului; dezvoltarea Serviciului prin implementarea noilor tehnologii informaționale etc”, martorul Onofrei Andrei, fiind audiat în ședința de judecată a relatat că: „[...] presupune că a fost prezent

la ședința colegiului SPPS din 20 ianuarie 2020, fiind membru al Colegiului numit prin decretul prezidențial...Despre ședința din 20 ianuarie, nu își amintește detalii, dar a menționat că ședința era una de bilanț a activității colegiului SPPS. În cadrul acelei ședințe, a spus că va propune Președintelui acordarea gradelor de general pentru unii membri, inclusiv pentru domnul Martin. A adăugat că, propunerea nu a fost supusă votului și că nu a fost făcută în formă scrisă, dar era o discuție verbală...în calitate de șef, avea dreptul să propună astfel de măsuri Președintelui, dar fără a fi o obligație formală. În martie, Președintele a luat decizia acordării gradelor de general, iar serviciul a pregătit demersurile necesare. El nu a fost prezent la acea ședință, dar a aflat despre aceasta și a menționat că secția juridică a pregătit acte pentru acordarea gradelor...a explicat că discuțiile despre necesitatea unui demers din partea direcției nu au fost concludente...În ceea ce privește ședințele Colegiului, a spus că acestea erau pentru a consilia directorul serviciului și că nu au fost decizii de acordare a gradelor, ci doar discuții interne...presupune că demersul a stat la baza acordării gradelor, dar nu își amintește detaliile specifice legate de acordarea gradelor de general [...]”.

Respectiv, prin mărturiile sale dl Onofrei a precizat că propunerea de a înainta președintelui acordarea gradelor supreme mai multor membri, inclusiv pentru domnul Martin nu a fost supusă votului și nici nu a fost făcută în formă scrisă, fiind doar o discuție verbală, nefiind făcută nici careva demersuri Președintelui în sensul dat.

Mai mult, chiar din conținutul procesului-verbal – *corp delict* - se relevă că acesta este compus din 5 pagini, iar Hotărârea propriu-zisă - din 3 pagini, și doar pe paginile cu nr.1 și nr.5 al procesului-verbal și respectiv cu nr.1 și nr.3 al Hotărârii sunt prezente găuri lăsate ca urmare a capsării, ceea ce denotă că filele cu nr.nr.2, 3 și 4 din primul act, precum și fila cu nr.2 din al doilea act, au fost înlocuite cu filele în care se conțineau date false. Această concluzie, este susținută inclusiv prin declarațiile martorilor Gabriela Iordan și Sergiu Prodan.

De asemenea, instanța consideră că prezintă relevanță *Raportul de constatare tehnico-științifică nr.331-334 din 07.03.2022*, potrivit concluziei căruia s-a stabilit: 1) Fila a doua dintre cele trei file ale documentului: „Hotărârea Colegiului Serviciului de Protecție și Pază de Stat nr.1 din 20.01.2020” - a fost schimbată prin înlocuire cu fila actuală după decapsarea filelor documentului initial și recapsarea ulterioară a filelor documentului Actual. 2) Filele nr. 2, 3 și 4 din conținutul documentului: „Procesul verbal al ședinței Colegiului Serviciului de Protecție și Pază de Stat din 20.01.2020 ora 14:00” - au fost schimbate prin înlocuire cu filele actuale după decapsarea filelor documentului initial și fixarea filelor a cumentului actual cu ajutorul unei clame metalic. 3) Patru semnături de la numele lui Iaroslav Martin, plasate câte una la fiecare rubrica: - rubrica: „APROB - Președintele Colegiului Serviciului de Protecție și Pază de Stat, colonel al SPPS Iaroslav Martin” din procesul-verbal al ședinței Colegiului Serviciului de Protecție și Pază de Stat din 20.01.2020 ora 14:00; - rubrica „, Președintele Colegiului Serviciului de Protecție și Pază de Stat, colonel al SPPS Iaroslav Martin” de la fila nr. 2-a Hotărârii Colegiului Serviciului de Protecție și Pază de Stat nr. 1 din 20.01.2020 - Cu privire la rezultatele ședinței Colegiului SPPS; - rubrica „Director Iaroslav Martin” din scrisoarea nr. 2/461 din 13.03.2020; - rubrica „Director al Serviciului, colonel al Serviciului de Protecție și Pază de Stat Iaroslav Martin” de pe fila a 3-a a prezentării pe numele Martin Iaroslav - au fost executate de către însuși Iaroslav Martin, modelele de semnături ale căruia au fost prezentate pentru comparație. 4) Trei semnături de la numele lui Petru Corduneanu, plasate câte una la fiecare rubrica: - rubrica „Vicepreședintele Colegiului Petru Corduneanu” de pe fila a 3-a a Hotărârii Colegiului Serviciului de Protecție și Pază de Stat nr. 1 din 20.01.2020 Cu privire la rezultatele ședinței Colegiului SPPS; - rubrica „Director adjunct Petru Corduneanu” din

scrisoarea nr. 2/460 din 13.03.2020; - rubrica „Director adjunct, colonel al Serviciului de Protecție și Pază de Stat” de pe fila a 3-a a prezentării pe numele Corduneanu Petru - au fost executate de către însuși Petru Corduneanu, modelele de semnături ale căruia au fost prezentate pentru comparație.

De asemenea, la cauza penală a fost prezentat *Procesul-verbal de examinare din 04.01.2022* potrivit căruia a fost examinat registrul electronic de stat a actelor juridice și anume a site-ului www.legis.md, în rezultatul căruia se relevă că, prin Decretele nr. 1184 și nr. 1185 din 26.06.2019, Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon, i-a numit pe Iaroslav Martin și Petru Corduneanu în funcția de director al SPPS și respectiv director adjunct al SPPS.

În continuare, prin probele colectate în cadrul cauzei penale se demonstrează că în scopul obținerii interesului urmărit, actele ce includ date vădit false au fost expediate în continuare în adresa Aparatului Președenției Republicii Moldova.

Or, potrivit *Procesului-verbal de ridicare din 04.01.2022* din Aparatul Președintelui Republicii Moldova, au fost ridicate copia de pe Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1494-VIII din 11.03.2020, prin care directorului SPPS Iaroslav Martin și directorului adjunct Petru Corduneanu le-a fost conferit gradul suprem de „general-maior al SPPS”; nota informativă din 13.03.2020, emisă de șefa Direcției juridice a Aparatului Președintelui Republicii Moldova, aferent temeiniciei acordării gradelor speciale unor angajați ai MAI și SPPS; demersul nr.2/460 din 13.03.2020 semnat de Petru Corduneanu, adresat Președintelui Republicii Moldova prin care se solicită acordarea directorului SPPS Iaroslav Martin, gradul suprem de „general-maior al SPPS”; demersul nr.2/461 din 13.03.2020 semnat de Iaroslav Martin, adresat Președintelui Republicii Moldova prin care se solicită acordarea directorului adjunct al SPPS Petru Corduneanu a gradului suprem de „general-maior al SPPS”, precum și prezentările din data de 13.03.2020 pe numele Iaroslav Martin și Petru Corduneanu, pentru conferirea gradului special „general-maior al SPPS”.

Pe de altă parte, tot în cadrul cauzei penale au fost audiați mai mulți martori care la momentul faptelor erau angajați ai Aparatului Președintelui Republicii Moldova, care au relatat circumstanțele aferente procesului de oferire a gradelor supreme conducerii SPPS.

Astfel, martorul Prisăcaru Aliona a relatat că: „[...] în calitate de șef al Direcției Juridice, la indicația Secretarului general, a întocmit o notă informativă și un proiect de decret privind acordarea gradelor speciale supreme unor colaboratori din instituțiile de forță. A precizat că, la indicația sa, doamna Lilia Tonu, șefa Secției Drept Civil, a întocmit nota informativă referitoare la cadrul legal general pentru acordarea acestor grade. Nu și-a amintit exact data la care a predat nota informativă, dar a menționat că în materialele cauzei se regăsesc informații în acest sens. A precizat că, potrivit competenței Direcției Juridice, toate actele se întocmeau la indicația șefului Aparatului Președintelui, care la acel moment era domnul Nicolae Posturusu. A afirmat că nota informativă era adresată președintelui Republicii Moldova pentru a sprijini luarea unei decizii și că aceasta ar fi putut fi prezentată fie președintelui, fie secretarului general. A subliniat că nota avea un caracter informativ și nu constituia temei pentru emiterea unui act administrativ individual, însă a fost întocmit și un proiect de decret însoțitor. A menționat că aceasta era o practică obișnuită în cadrul elaborării proiectelor de decrete...ideea acordării gradelor speciale exista în momentul redactării notei și că, potrivit procedurii, procesul ar fi putut dura doar câteva zile. A primit indicația de a întocmi nota informativă de la secretarul general, dar nu își amintește dacă aceasta a venit în urma unei solicitări din partea președintelui. Nu cunoaște când și cum a luat Președintele decizia privind conferirea gradelor și că a atribuit număr de înregistrare decretului după ce acesta a fost semnat. Nu și-a amintit data

exactă când proiectul a fost semnat și transmis la înregistrare. A afirmat că nu a fost prezentă la momentul semnării decretului de către președinte și nu deține informații despre eventuale întârzieri la semnare. A precizat că nota informativă a fost transmisă executorului, care la rândul său a trimis documentul redactorului pentru a fi plasat pe antet, conform procedurii. Nu își amintește conținutul exact al proiectului de decret și nici dacă au existat anexe. A subliniat că proiectele nesemnate nu se înregistrau și că nu are cunoștință despre criteriile sau motivele care au stat la baza deciziei președintelui de a conferi gradele domnului Martin și domnului Corduneanu [...]", martorul Posturusu Nicolae care a comunicat că: „[...] ideea acordării gradelor a fost inițiată de președintele Dodon, în contextul dorinței de a stimula moralul structurilor de forță, în special al conducătorilor acestora, având în vedere presiunea enormă exercitată asupra medicilor, polițiștilor de frontieră și altor structuri implicate direct în gestionarea crizei COVID. În acea perioadă, președintele i-a întrebat părerea despre acordarea gradelor superioare unor conducători ai instituțiilor de forță, precum șeful Poliției de Frontieră - Corneliu Groza, conducătorii SPPS - Martin și Corduneanu, conducerea SIS, Ministerului Apărării dar și ai CNA. Nu s-a opus inițiativei și a exprimat o opinie pozitivă, considerând măsura oportună în contextul situației de criză. În ceea ce privește aspectele legale, martorul a declarat că l-a informat pe Președinte că, pentru instituțiile subordonate Guvernului, cum sunt Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Apărării, este necesară coordonarea cu prim-ministrul. Președintele a luat legătura telefonic cu prim-ministrul Ion Chicu, iar potrivit celor relatate, acesta din urmă și-a exprimat acordul. În urma acestui acord, Președintele a emis indicația verbală de a fi întocmite proiectele decretele de conferire a gradelor respective. A precizat că i-au fost nominalizate persoanele vizate, iar el a contactat telefonic conducătorii instituțiilor respective și i-a informat despre decizia președintelui și acordul prim-ministrului. De asemenea, le-a recomandat să pregătească documentele necesare cât mai operativ și să le coordoneze, acolo unde este cazul, cu prim-ministrul. A precizat că atribuțiile legate de astfel de demersuri reveneau, în mod normal, consilierului prezidențial pe domeniul securității, însă, în lipsa unui titular, sarcina a revenit lui. În cadrul Aparatului Președintelui există o secție specializată - Secția Consiliului Suprem de Securitate - responsabilă cu relația cu instituțiile de forță. Le-a sugerat conducătorilor contactați să colaboreze, dacă este nevoie, cu funcționarii din această secție și cu Direcția Juridică, condusă de doamna Aliona Prisăcaru. Întocmirea decretelor a fost realizată conform procedurii, Direcția Juridică fiind responsabilă pentru forma legală a actelor. Nu existau obiecții din partea Direcției Juridice, iar în lipsa acestora, decretele au fost redactate și trimise spre semnare președintelui. A precizat că atribuțiile sale, ca secretar general, presupun coordonarea generală și transmiterea către Președinte a proiectelor decrete semnate de toate persoanele responsabile din cadrul aparatului. Cu privire la caracterul decizional al Președintelui în acest caz, a afirmat că decizia îi aparținea exclusiv președintelui, care doar a dorit să afle dacă există impedimente legale sau dacă unele persoane nu ar fi eligibile. A reiterat că a oferit o opinie favorabilă și că, din punctul său de vedere, măsura era oportună și justificată în contextul pandemic. Referitor la aspectele procedurale, a menționat că, în Președinție, circulația documentelor este strict reglementată: orice demers oficial se înregistrează, se aplică rezoluție de executare și este repartizat către persoanele responsabile. A subliniat că în cazul acordării gradelor pentru conducerea SPPS, nu era necesar un demers formal de la institute, întrucât aceasta se afla în subordinea directă a președintelui. În anul 2019, în urma modificărilor legislative, SPPS a fost readus în subordinea Președintelui, după ce anterior fusese transferat către Guvern. Nu își amintește să fi primit un demers oficial din partea SPPS cu privire la conferirea gradelor și nu își amintește să fi examinat vreun astfel de

document. De asemenea, a afirmat că, în calitate de conducător al Aparatului prezidențial, a distribuit sarcinile în mod verbal, a supravegheat ca documentele să fie pregătite și a urmărit ca ele să ajungă la semnătura președintelui. A adăugat că proiectele de decrete au fost pregătite în două limbi și verificate de redactorul de limbă română și rusă, iar Direcția Juridică a avut responsabilitatea finală în privința legalității. Cu privire la eventualele rezervări de numere pentru proiecte de decrete, nu exclude că ar fi putut exista astfel de cazuri, însă menționează că acestea erau rare. A existat o discuție dacă toate numele vor fi incluse într-un singur decret sau în mai multe, dar nu poate confirma detalii concrete. În ceea ce privește comunicarea cu beneficiarii, a menționat că i-a contactat telefonic pe toți cei vizați imediat după discuția cu președintele, cu o diferență de aproximativ 10- 15 minute între apeluri, pentru a-i informa și felicita. A considerat firesc ca șefii instituțiilor să își informeze adjuncții. A sugerat ca orice neclaritate procedurală să fie discutată cu specialiștii din cadrul direcțiilor relevante. La final, a declarat că a spus adevărul în fața procurorului și că nu a omis în mod intenționat nicio informație relevantă. Nu își amintește de existența unor demersuri oficiale înregistrate din partea SPPS și consideră că nu era necesar un astfel de demers, în baza reglementărilor legale și a subordonării directe față de Președinte [...]

La fel, martorul Tonu Lilia a relatat că: „[...] în legătură cu emiterea Decretului de conferire a gradului de general maior, acesta a fost emis în martie 2020. În calitate de șefa a Secției Drept Privat din cadrul Direcției Juridice, la indicația șefei direcției, Aliona Prisăcaru, a fost rugată să elaboreze o notă informativă privind cadrul legal de conferire a gradelor speciale supreme. Nota a fost întocmită pe baza unei propuneri primite de la domnii Chicu, Voicu și Grosu, iar ulterior, la indicația doamnei Prisăcaru, în notă a fost inclusă și conducerea SPPS. A redactat nota informativă și un proiect de decret care prevedea acordarea gradului de general pentru domnii Voicu și Martin. Proiectul de decret a fost transmis redactorului pentru a fi imprimat. Nota a fost elaborată și transmisă pe 13 martie 2020. După primirea indicației, nota informativă a fost prezentată șefei direcției în aceeași zi. A menționat că proiectul de decret a fost transmis redactorului pentru a fi pregătit în formatul corespunzător și imprimat pe blancheta specială, conform procedurii de evidență a actelor în cadrul autorității. Știe că semnătura sa nu se regăsește pe blancheta păstrată în dosar. A observat că proiectul transmis de ea a fost ulterior modificat, fiind adăugat numele domnului Corduneanu, care nu figura în varianta inițială. **A remarcat că propunerea din partea SPPS pentru acordarea gradelor nu a fost atașată inițial, iar documentele în acest sens ar fi fost primite ulterior, după semnarea decretului.** Recomandarea Direcției Juridice trebuia să fie urmată, teoretic, de o analiză a Consiliului Suprem de Securitate, dar nu își amintește dacă aceasta a avut loc. **A precizat că decretul a fost înregistrat cu data de 11 martie 2020 în registrul intern, dar blancheta a fost utilizată abia pe 14 martie, ceea ce indică posibilitatea unei renumerotări a decretelor sau a unei întârzieri...la momentul elaborării notei și proiectului, nu existau materiale de la SPPS referitoare la domnii Martin sau Corduneanu. Includerea acestora în decret s-a făcut la indicația șefei Direcției Juridice și că nu a existat vreo bază documentară prealabilă pentru această includere.** A explicat că nu se poate elabora o notă informativă adresată președintelui fără temei legal sau documente justificative și că, **ulterior, documente de la SPPS au apărut în dosar, dar nu au fost aplicate cu ștampilă și au fost probabil întocmite după semnarea decretului.** A afirmat că decretul nu conține mențiuni privind propuneri din partea SPPS, ci doar temeiul juridic general. A negat orice implicare directă în luarea deciziei și a menționat că nu era persoană de încredere a președintelui și că nu cunoștea ce anume a stat la baza deciziei. Nu a primit indicații de la domnul Posturusu, ci de la șefa sa directă. **A reafirmat că Legea cu**

*privire la SPPS este vagă în privința procedurii, dar conferirea gradelor supreme este exclusiv prerogativa președintelui, fără cerința explicită de a exista înscrisuri de la SPPS [...]”, martorul Spiridon Agnesa a comunicat că: „[...] luni, 16 martie 2020, în timp ce se afla în biroul de serviciu, redactorul de limba română și rusă a solicitat o modificare a unui decret prezidențial, respectiv adăugarea numelui domnului Corduneanu Petru. A efectuat modificarea, iar ulterior decretul a fost transmis mai departe. În martie 2020 deținea funcția de consultant în cadrul direcției administrative a Aparatului Președintelui. Deși nu era responsabilă direct, în perioada respectivă a înlocuit-o pe colega sa, doamna Spătaru, care lipsea din motive personale. A precizat că decretul era salvat în calculatorul doamnei Spătaru și că, initial, conținea numele domnilor Voicu, Groza și Martin. În dimineața zilei de luni, 16 martie, a adăugat în document numele domnului Corduneanu, conform solicitării verbale a redactorului. A menționat că după semnarea decretului de către Președinte, actul se întoarce la direcția administrativă pentru a fi completat cu data și expediat către Monitorul Oficial, Curtea Constituțională și Ministerul Justiției. A explicat că instituția deține un registru intern pentru evidența antetelor și că toate actele sunt eliberate și numerotate conform acestuia. Nu a cunoscut motivele modificării sau actele care au stat la baza includerii domnului Corduneanu, afirmând că acestea țin exclusiv de competența Direcției Juridice. **A precizat că decretul a fost semnat înainte de a ajunge la ea și că a aplicat data la finalul zilei, după procesarea tuturor materialelor...la deschiderea calculatorului, decretul era deja întocmit și conținea cele trei nume menționate anterior, iar ea doar a adăugat numele domnului Corduneanu la solicitarea redactorului. Nu a cunoscut când a fost semnat decretul sau dacă varianta inițială a fost prezentată președintelui.** A explicat că redactarea sa a fost una tehnică și că nu a avut atribuții privind verificarea sau aprobarea conținutului. A declarat că nu cunoaște cine a decis includerea domnului Corduneanu și nici cine a avut inițiativa acordării gradelor speciale. A subliniat că Direcția Juridică este responsabilă pentru aceste aspecte și că aceasta deține propriul registru privind numerotarea și rezervarea decretelor. În momentul în care decretul a ajuns la ea, acesta nu avea număr sau dată și că aceste elemente sunt completate ulterior de Direcția Juridică[...]” și martorul Vlădiceanu-Starții Lina a menționat că: „[...] în calitate de redactor, asigura redactarea decretelor președintelui și se ocupa de corectitudinea lingvistică, gramaticală și stilistică a acestora. În anul 2020 se lucra atât în format fizic, cât și electronic, în limba română și rusă. Nu avea acces la materialele de fond sau la temeiurile juridice ale decretelor, acestea venind de la juriști. Redactarea decretului presupunea aplicarea unui șablon, verificarea numelor, prenumelor și funcțiilor, iar ulterior semnarea pentru corectitudinea textului. A precizat că redactorii nu se implică în conținutul juridic al decretelor, responsabilitatea revenind juriștilor. Dacă apăreau nelămuriri legate de funcții sau nume, acestea erau clarificate cu juriștii. Nu are atribuții privind acordarea numerelor de decret, iar după finalizarea redactării, decretul era transmis executorului din cadrul direcției juridice. Nu își amintește în mod concret decretul în cauză, dar în urma unei vizualizări recente, a constatat că a existat un singur decret în două limbi, iar ulterior i s-a spus că trebuie modificat pentru a introduce un alt nume. A afirmat că în dimineața zilei audierii a mers personal să consulte decretul și și-a amintit că acesta nu era dedicat exclusiv domnului Corduneanu. A presupus că au existat două variante ale decretului, cea de-a doua fiind rezultatul modificării primei. A menționat că nu știe când a fost redactat primul text și nici cine a inițiat includerea domnului Corduneanu. O astfel de modificare putea veni doar la indicația unui jurist, iar modificarea a fost efectuată în prezența colegei sale, doamna Agnesa Spiridon. Nu are atribuții legate de semnătura președintelui sau de procesul de parafare și că nu avea cum să urmărească etapele*

ulterioare redactării. De asemenea, a precizat că un astfel de decret, în mod normal, nu se emite fără avizul Consiliului Suprem de Securitate. Materialele se păstrează în arhivă și că a mers personal, împreună cu colega sa Agnesa Spiridon, să consulte documentele respective [...]”.

Pe de altă parte, cu toate că latura obiectivă a infracțiunii, fiind parte din categoria celor formale, s-a confirmat, instanța va exclude din învinuire sintagma: ”În consecință, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova semnat la 16.03.2020, dar înregistrat cu nr. 1494-VIII din 11.03.2020, directorului SPPS Iaroslav Martin și directorului adjunct Petru Corduneanu, le-a fost acordat gradul suprem de „general-maior al SPPS”. ”

În acest context, potrivit materialelor cauzei (*a se vedea vol. 1, f.d. 103*), Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1494 -VIII privind conferirea unor grade speciale nu s-a bazat pe actele falsificate de inculpat și este datat cu 11 martie 2020.

De aceea, instanța consideră că falsificarea documentelor oficiale la data de 13 martie 2020 nu au putut influența emiterea acestui decret, odată ce acesta a fost semnat anterior comiterii infracțiunii.

Mai mult, acest decret nu a fost modificat, și în prezent este datat cu 11 martie 2020, iar aprecierea de către procuror că acesta ar fi fost semnat la 16 martie 2020 este inadmisibilă. Or, instanțele de judecată nu pot da apreciere actelor normative, în sensul constatării datei semnării, atâta timp cât aceste acte nu au fost modificate de emitent prin corectarea lor.

La fel, faptul că în cadrul instituției Președinției decretul ar fi fost înregistrat ulterior în registrele de evidență a blanchetelor sau a fost modificat prin includerea dlui Corduneanu, nu schimbă cu nimic caracterul oficial al acestuia și data semnării.

De asemenea, faptul că decretul nu a avut la bază careva propunere din partea SPPS se probează și din declarațiile martorului Tonu Lilia, șefă a Secției Drept Privat din cadrul Direcției Juridice a Președinției, care a relatat *”că propunerea din partea SPPS pentru acordarea gradelor nu a fost atașată inițial, iar documentele în acest sens ar fi fost primite ulterior, după semnarea decretului”*.

De aceea, instanța nu poate fi de acord cu acuzarea că inculpatul ar fi beneficiat material ca urmare a falsificării documentelor oficiale, odată ce Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1494 -VIII privind conferirea unor grade speciale a fost semnat cu 11 martie 2020, anterior falsificării. Cu toate acestea, scopul falsificării a fost beneficiul material și personal, aceste documente oficiale urmând a se regăsi la Președinție, în pachetul de acte aferent emiterii decretului. Astfel, instanța consideră că inculpatul, sau alte persoane subordonante din cadrul SPPS sau funcționari ai Președinției i-ar fi sugerat, că în scopul emiterii decretului ar fi bine să existe o propunere din partea SPPS, iar inculpatul, din dorința materială și în interes personal a organizat falsificarea documentelor oficiale, cu toate că Decretul Președintelui Republicii Moldova deja era semnat.

Totodată, instanța menționează că a ținut cont și de declarațiile inculpatului prin care ultimul nu a recunoscut săvârșirea infracțiunii incriminate și a negat vina de cele imputate, însă declarațiile acestuia nu coroborează cu probele menționate mai sus. Prin urmare, în lipsa elementelor comune cu celelalte probe, instanța urmează să le aprecieze critic.

În special, instanța menționează că inculpatul Martin Iaroslav, fiind audiat în ședința de judecată, a declarat că: *„[...] nu recunoaște acuzarea adusă și că nu-i este clar în ce constă complicitatea la comiterea acestei infracțiuni. Aceste acuzații sunt în rezultatul standartelor duble promovate de SPPS împreună cu organul de urmărire penală. A susținut că nu-i este clar cum în acțiunile persoanelor Corduneanu P., Prodan S., Iordan G. s-a constatat nevinovăția, dar lui i se incriminează comiterea unei infracțiuni. Nu-i este clar cum SPPS a calculat*

prejudiciul invocat în acțiunea civilă. Afirmă că actele care au fost prezentate de SPPS nu-s cusute, sigilate, capsate și respectiv nu pot fi recunoscute ca și documente. Nu-i clară proveniența acestor acte și nu-i clar cine a comis latura obiectivă a infracțiunii, ori nu-i clar cine a scos foile vechi și a pus foile noi, unde se află redacția veche a documentului. Nu-i este clar ce prevederi legale nu a respectat dînsul, ori în învinuire este scris că nu a respectat normele în vigoare fără a se specifica care norme. Nu are claritate ce conduită profesională a încălcat, prin ce modalitate, ce norme internaționale nu a respectat. Susține că nu înțelege prin ce acțiuni a ignorat cerințele imperative ale art.23 lit.b), f), l) unde-i scris că a dat dispoziție ilegală și a facut uz de funcția sa pentru a uza de intervenția altei persoane. Nu-i este clar prin ce a denigrat prestigiul SPPS, ori practic 30 ani a activat în organelle securității de stat, 20 ani în SPPS, în 1994 a venit în SPPS și a crescut până la funcția de conducător și gradul respective. Afirmă că nu este afiliat politic, nu a făcut parte din careva fracțiuni politice. În 2019 nu a avut careva legătură cu fracțiunea socialist, a fost doar angajat ca manager al SPPS. A condus această subdiviziune care lucrează nemijlocit cu delegațiile străine, este un organ autonom care se află nemijlocit în subordinea Președintelui Republicii Moldova și constă din subdiviziuni (direcții, secții) care au conducători responsabili de subdiviziune în corespundere cu fișa de post. A susținut că, la 30.12.2019 a fost demis din funcție și i s-a oferit o oră pentru a pleca și de atunci nu a mai avut acces în acest sediu. Nu a luat cu sine careva acte. Nu cunoaște care-i starea actelor la moment. A afirmat că din partea conducerii SPPS în raport cu el este lipsă de etică corporativă. Are mai multe dosare, au fost mai multe sesizări înregistrate de R.Prodan. El a fost cel care a contestat decretul Președintelui RM referitor la eliberarea sa din serviciu și asta a fost un motiv a declarației publice a Președintelui RM referitor la adresare la organul procuraturii. Susține că percepe aceste manifestări ca și răfuială din partea actualului Director al SPPS în raport cu sine. Relatează aspecte care în opinia sa țin de neînțelegerile ce au apărut anterior între el și actuala conducere a SPPS. Afirmă că atunci când a acces în serviciu a stabilit formatul de lucru în ședințe operative, ședințe săptămânale, ședințe festive etc. la care erau participanți erau șefii de Direcții Generale. Susține că dacă apărea necesitatea de a convoca ședințe urgente, acestea puteau fi convocate în orice moment. Aferent ședințelor Colegiului SPPS deasemenea nu erau probleme de a fi convocate. Afirmă că conform prevederilor Legii 134, art.8 alin.(4), (5) Colegiul SPPS este un organ consultativ. Deciziile acestuia se fac publice prin ordinul directorului. Susține că prima modificare a structurii Colegiului după plecarea sa în 2020 s-a facut în ședința din 24.08.2023, practice 3 ani SPPS activând fără deciziile Colegiului. Până la 20.06.2022 când s-a emis decretul 505 el fiind președinte al Colegiului SPPS, încă 2 ani după plecarea din funcție. În opinia sa Colegiul SPPS are rol de formalitate festivă unde se fac poze, publicații aferente dărilor de seamă, planurilor de viitor al instituției. Afirmă că niciodată planurile nu se îndeplineau integral din motivul insuficienței de bani, respectiv erau niște momente populiste. Relatează că unica atribuție a Colegiului SPPS cu valoare juridică este stimularea ofițerilor SPPS prin oferirea gradului înainte de termen pînă la gradul de general (art. 17 alin.(3) din Legea 134). Aferent modalității de oferire a gradului superior conducerii SPPS afirmă că această procedură nu este reglementată de careva regulament. Unica condiție legală relevantă fiind deținerea funcției de director al SPPS. Susține că în ordonanța de punere sub învinuire este indicat că conștientiza că Colegiul SPPS este organ colectiv, a semnat actele în care a dat indicate de a se introduce date false și a solicitat conferirea gradului supreme de general-maior al SPPS. Afirmă că acest grad nu este o stimulare, ori persoana care define funcție când ajunge la termen gradul se oferă automat. Susține că la ședința Colegiului SPPS din 20.01.20, întrebarea legată de gradul superior de

general nu a fost examinată. Afirmă că la sfârșitul ședinței a venit cu propunerea de a acorda gradul suprem conducerii SPPS pentru activitatea din 2019 când s-au făcut multe lucruri importante pentru SPPS. În orice organ de forță acordarea gradelor nu vine de la subaltemi, ci de la ierarhia superioară. SPPS este subordonat Președintelui RM care-l persoana ce acordă gradele respective conform prevederilor art. 17 alin.(2) din Legea nr.134.

În acest context a relatat că anul 2019 a fost un an greu, cu pandemie, situații excepționale și când pe 11.10.2020 a fost sunat de Postură și felicitat, a fost pentru el o surpriză că a primit acest grad. A susținut că de la oferirea gradului până la primirea epoleților trecuse aproximativ o lună, de aici și declarații martorului Duminică care a afirmat că prin SPPS erau zvonuri referitoare la primirea gradului respectiv de către conducere. De iure se devine general când sunt direct înmânați epoleții. Totodată a susținut că el zilnic avea întâlniri cu Președintele Republicii Moldova și la 11.03.2020 de asemenea a vorbit cu acesta și l-a felicitat. Pe acest fapt a organizat o petrecere festivă. A afirmat că pe 13.03.2020 la el în birou s-a prezentat d-na Iordan G. care i-a comunicat că a fost telefonată de la Secretariatul Președinției și a solicitat dosarul personal al său de la SPPS pentru a fi transmis. El atunci a transmis un mesaj clar să facă ce trebuie în limitele legii. Ea a plecat după cum a înțeles ulterior la Prodan S. care era șeful Serviciului Resurse Umane și după care s-a întors în birou și a prezentat: biografia sa, procesul-verbal al Ședinței Colegiului, Hotărârea Colegiului în redacția din 13.03.2020. În așa format se modifică orice lege (este inscripția modificat cu data respectivă). El a înțeles că procesul-verbal și hotărârea au fost modificate. Nu poartă nici o vină că ei au operat modificări în actele respective, ori el era sigur că s-a coordonat cu toți membrii Colegiului și că s-a adoptat la 13.03.2020. Nu a solicitat martorilor Iordan și Prodan să introducă date false, neveridice. În acea zi, după masă au fost aduse actele la semnat. Actele ce se transmit la Președinție erau o formolitate, nu aveau putere juridică din motiv că gradul a fost acordat, decizia era deja luată. Văzând actele ce au fost prezentate ca și corpuri delicate susține că acestea nu erau în formatul prezentat în cadrul dosarului. Prima filă - nu era așa, ci era ca redacție nouă. El a înțeles că deoarece ei în calitate de conducători nu au participat în ședința Colegiului, iar Iordan G. și Prodan S. au intrunit ședința Colegiului SPPS în careva format și în mod de lucru s-au introdus modificări la 13.03.2020 în hotărârea Colegiului din 20.01.20. Presupune că foile prezentate se aflau la Prodan R. și Duminică și ei puteau face ce doreau cu aceste acte. Nu a bănuț că ofițeri cu studii superioare juridice, cu grad de colonel ar fi putut comite careva ilegalități. Aceste acte erau acte de adresare, fără valoare decisivă, care nu dădeau naștere la raporturi juridice. Martorii au afirmat că la 11.03.2020 nu era nici o prezentare, la 13.03.2020 acestea au fost transmise la Președinție. Din declarațiile martorilor a înțeles că s-a făcut așa încurcătură. Posibil adjunctul lui de atunci s-a plâns la Președinție că vrea și el grad și ulterior a apărut și candidatura lui Corduneanu. El nu avea de ce să falsifice, ori nu avea careva obstacole în a fi general. Putea convoca ședința Colegiului oricând și primi decizia. Nici Președintele RM nu avea de ce să acorde grad la 13.03.2020, dar să înregistreze la 11.03.2020, ori nu era sens. Este convins că proiectul s-a semnat la data de 13.03.2020 din motiv că a apărut d-nul Corduneanu și în secret la Președinție s-a perturbat activitatea. În final a susținut că nu a avut motiv, scop de a falsifica careva acte, ori hotărârea de acordare a gradului s-a luat de Președintele RM. Pentru această decizie nu era nevoie de careva acte, ori în Legea SPPS este scris direct că gradul superior se acordă de Președintele RM fără careva alte acte [...].

În acest sens, instanța consideră că inculpatul a depus declarații în vederea prezentării unei poziții de apărare, bazată pe negarea faptelor, contestarea probelor și a procedurilor, evidențiind

conflictele personale cu reprezentanții conducerii SPPS și argumentul lipsei de intenție în comiterea infracțiunii incriminate. Cu toate acestea, instanța nu va aprecia argumentele inculpatului ca fiind plauzibile, or acestea vin în contradicție cu probatoriul administrat în prezenta cauză penală care demonstrează contrariul în cazul în care, cumul probelor materiale în ansamblu cu declarațiile martorilor acuzării indică cert la faptul că inculpatul a comis infracțiunea în scopul promovării interesului personal.

Astfel, nerekunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea acestuia, devreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate sau, după caz, verificate în ședința de judecată, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii respective de către inculpat.

Cât privește invocarea relațiilor conflictuale (ostile) dintre inculpat, pe de o parte, și Radu Prodan, dar și actualul director al SPPS, pe de altă parte, instanța nu le neagă, însă consideră că acestea nu pot absolve de răspundere penală persoana care anterior a comis o faptă penală.

Subsidiar, instanța a apreciat și declarațiile martorului apărării Morari Igor care a declarat că: „[...] îl cunoaște pe domnul Martin Iaroslav din cadrul relațiilor de serviciu, fără a avea relații ostile cu acesta. A menționat că este la curent cu faptul că a fost pornită o cauză penală privind conferirea gradului suprem de general-maior domnului Martin, informație cunoscută inclusiv din presă. A activat în cadrul SPPS în mai multe perioade: 4 februarie 2014 - 21 septembrie 2018, 10 martie 2020 - 1 aprilie 2021. Are studii superioare juridice și este licențiat în drept. În cadrul SPPS a fost responsabil de activitatea juridică și de elaborarea actelor normative, iar în perioadele 2014-2018 și 2020-2021 a deținut funcția de secretar al Colegiului SPPS. A explicat că, potrivit art. 9 din Legea SPPS, Colegiul este un organ consultativ, fără personalitate juridică, format inițial din 9 membri și ulterior extins la 11. Deciziile Colegiului nu au valoare juridică decât dacă sunt aprobate prin ordinul directorului, în special în cazurile de acordare a gradelor superioare față de funcția deținută. Activitatea colegiului include stabilirea unui plan tematic, distribuirea subiectelor, examinarea acestora și redactarea proceselor-verbale și a deciziilor de către secretar. Documentele erau arhivate în secretariat, iar pentru acordarea gradelor, serviciul de resurse umane emitea extrase din decizie. În perioada 2017-2018, pe ordinea de zi a Colegiului au fost introduse și chestiuni suplimentare privind propuneri de acordare a gradului suprem de general, inclusiv pentru domnul Golea Anatolie. Aceste propuneri nu aveau caracter obligatoriu pentru Președintele RM. În perioada respectivă, nu exista un registru separat de evidență a acestor propuneri, acestea erau înregistrate în corespondența generală. În perioada pandemiei ședințele colegiului s-au desfășurat online, conform hotărârilor Comisiei Situații Excepționale. De asemenea, dacă erau vizați membri ai Colegiului, aceștia nu participau la examinare pentru a evita conflictele de interese. A revenit în serviciu pe 10 martie 2020, iar în data de 11 martie a aflat că domnului Martin i-a fost conferit gradul suprem de general. Nu a fost implicat în întocmirea actelor pentru această conferire și nu a fost concediat niciodată din cauza domnului Martin. A afirmat că a avut relații de serviciu normale cu domnul Martin și că domnul Martin nu i-a acordat vreun grad sau distincție. Referitor la domnul Prodan, a declarat că relațiile acestuia cu domnul Martin au devenit ostile după ce i s-a propus o funcție considerată inferioară. A adăugat că domnul Prodan nu deținea toate cunoștințele necesare pentru funcția ocupată anterior și că numirea sa a fost influențată politic. A mai menționat că domnul Prodan avea un comportament inadecvat, exprimându-se ignitor în public. Nu are cunoștință dacă domnul Popa a depus certificat medical pentru reangajare. A afirmat că nu activa în data de 20 ianuarie 2020, revenind în funcție pe 10 martie 2020. Nu cunoaște ce subiecte au fost discutate la ședințele colegiului din perioada anterioară și nu a văzut actele corespunzătoare. Nu a participat la

intocmirea vreunui act sau demers referitor la acordarea gradelor de general-maior domnului Martin sau directorului adjunct. La revenirea în funcție, în primele trei zile s-a ocupat cu obținerea formei de acces la informații clasificate. Nu exclude ca în absența sa, atribuțiile de secretar să fi fost îndeplinite de alte persoane, cum ar fi domnul Duminică sau doamna Iordan Gabriela. A relatat că a aflat din Monitorul Oficial despre conferirea gradului domnului Martin, și că în acea perioadă el prezenta materialele către director. Nu cunoaște cu cine lucra în birou domnul Duminică, însă afirmă că putea fi într-un sistem de rotație împreună cu doamna Iordan. A relatat un incident în care, după plecarea domnului Prodan, a apărut o fotografie a acestuia lipită pe ușa biroului, însoțită de un mesaj ignitor. El a văzut acea fotografie când a venit la birou, iar aceasta a fost înlăturată de doamna Svetlana Turcanu, șefa de la bilanț, care a sesizat conducerea. Martorul a menționat că în acel moment biroul său se afla în apropierea celui al directorului, iar domnii Duminică și Prodan aveau birouri vis-a-vis [...]”.

Astfel, cu referire la declarațiile martorului apărării instanța, consideră că acestea nu sunt în careva măsură să combată vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate, or acestea nu furnizează careva date aferent circumstanțelor în care a fost falsificat conținutul actelor ce fac obiectul învinuirii. Cu toate acestea, declarațiile respective probează cunoașterea despre existența decretului încă pe data de 11 martie 2020.

Latura subiectivă a infracțiunii se manifestă numai prin intenție directă. Este obligatorie stabilirea motivului intenției, care întotdeauna reprezintă un interes material sau personal.

La caz, instanța stabilește că inculpatul Martie Iaroslav a acționat cu intenție directă, din interes material și personal. Circumstanțele respective se confirmă direct prin probatoriul descris și analizat *supra*.

Subiect al infracțiunii poate fi persoana fizică responsabilă care a atins vârsta de 16 ani, deținând și calitatea specială de persoană publică.

În acord cu alin.(3) art. 123 din Codul penal, prin „persoană cu funcție de demnitate publică” se înțelege: persoana al cărei mod de numire sau de alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova sau care este investită în funcție, prin numire sau prin alegere, de către Parlament, Președintele Republicii Moldova sau Guvern, altă persoană cu funcție de demnitate publică stabilită prin lege; persoana căreia persoana cu funcție de demnitate publică i-a delegat împuternicirile sale.

La caz, instanța apreciază că, Martin Iaroslav *****, născut la *****, în perioada lunilor ianuarie-martie 2020, activând în baza Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1184 din 25.06.2019 deținea funcția de director al Serviciului de Protecție și Pază de Stat.

Subsidiar instanța consideră ca fiind probată prezența *agravatei* prevăzută de alin. (2) lit. b) al art. 332 din Codul penal – de o persoană cu funcție de demnitate publică.

Or, introducerea în actele oficiale a unor date false a fost făcută la indicația dlui Martin Iaroslav, care deținea funcția de director al Serviciului de Protecție și Pază de Stat, prin urmare având calitate de persoană cu funcție de demnitate publică.

Prin urmare, instanța constată că în acțiunile inculpatului Martin Iaroslav ***** au fost întrunite elementele infracțiunii prevăzute la art. 332 alin. (2) lit b) din Codul penal.

De asemenea, referitor la calitatea de organizator prevăzută de art. 42 alin. (3) din Codul penal, atribuită inculpatului Martin Iaroslav, instanța menționează că aceasta presupune persoana care a organizat săvârșirea unei infracțiuni sau a dirijat realizarea ei, precum și persoana care a creat un grup criminal organizat sau o organizație criminală ori a dirijat activitatea acestora.

Astfel, reieșind din declarațiile martorilor care au explicat nemijlocit că inculpatul Martin Iaroslav a dat indicațiile falsificării documentelor oficiale, instanța consideră că acesta a avut calitatea de organizator.

Cât privește argumentul apărării potrivit căruia deciziile adoptate de către Colegiul Serviciului au doar valoare consultativă și nu sunt decisive, instanța menționează că acesta nu are relevanță la învinuirea adusă or, obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 332 din Codul penal îl reprezintă documentul oficial autentic, iar deciziile Colegiului SPPS întrunesc noțiunea de document oficial, conținând informații care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept; atestă fapte având relevanță juridică; circulă în cadrul unui sistem de înregistrare, evidență strictă și control al circulației.

De asemenea, cu referire la obiecțiile apărării potrivit cărora învinuirea formulată inculpatului este una neclară, iar rechizitoriul nu corespunde cerințelor legale, instanța le va respinge ca fiind nefondate, or în cursul urmăririi penale și ulterior în cursul examinării cauzei penale în fond, din partea apărării au fost înaintate cerere aferent subiectului respectiv, care au fost soluționate. Inculpatul în cursul instrumentării cauzei, fiind chestionat referitor la neclaritățile invocate nu a explicat esența acestora, iar pe de altă parte învinuirea formulată de partea acuzării este detaliată.

Totodată, apărătorul inculpatului a invocat depășirea termenului de menținere în calitate de bănuț. În acest context, instanța apreciază premisa invocată de apărător precum că urmărirea penală a fost începută *in personam*, ca falsă. Or, potrivit ordonanței de pornire a urmăririi penale, aceasta a fost începută *in rem*.

Cât privește celelalte obiecții indicate de către apărător în cadrul dezbaterilor judiciare, acestea se combat prin constatările instanței din prezenta sentință.

4. La stabilirea pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea.

Instanța de judecată va ține cont de prevederile art. 75 din Codul penal, potrivit cărora, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit prevederilor art. 76-77 din Codul penal, în privința inculpatului nu s-au stabilit existența circumstanțelor atenuante sau agravante.

Din materialele cauzei penală rezultă că, infracțiunea comisă de inculpat, prevăzută la art. 332 alin.(2) lit. b) din Codul penal, este atribuită, conform art. 16 alin.(4) din Codul penal, categoriei infracțiunilor grave.

Astfel, la stabilirea limitei pedepsei, instanța va determina pedeapsa în limitele sancțiunii prevăzute în dispoziția art. 332 alin. (2) lit.b) din Codul penal, care stabilește pedeapsa cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

Potrivit art.75 alin.(2) din Codul penal, în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când

gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Subsidiar, Curtea Europeană în jurisprudența sa s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate (*cauza Varga și alții v. Ungaria, hotărârea din 10 martie 2015, §104; cauza Norbert Sikorski v. Polonia, hotărârea din 22 octombrie 2009, §158*), statuând că trebuie să se ia în considerare alternativele disponibile detenției, și nu aplicarea automată a pedepsei închisorii (*cauza Kyprianou v. Cipru, hotărârea din 15 decembrie 2005, §108*). Or, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, analizând circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului care nu are antecedente penale, are la întreținere un copil minor, dar și de pericolul social al faptei săvârșite, de toleranța zero față de infracțiunile contra bunei desfășurări a activității în sfera publică care prezintă un pericol grav pentru societate, de necesitatea preîntâmpinării comiterii pe viitor a infracțiunii, instanța îi va aplica inculpatul Martin Iaroslav ***** o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 2000 (două mii) unități convenționale, echivalentul sumei de 100 000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice pe un termen de 8 (opt) ani. În opinia instanței, aplicarea pedepsei sub formă de amendă este una echitabilă, care este pe măsură să asigure atingerea scopurilor pedepsei penale, iar careva temeiuri ce ar justifica o pedeapsă mai aspră din rândul pedepselor alternative stabilite în dispoziția normei respective, nu au fost constatate.

4.1. La fel, conform prevederilor art. 66 din Codul penal, în caz de condamnare pentru o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii, poate retrage condamnatului gradul militar sau special, titlul special, gradul de calificare (clasificare) și distincțiile de stat.

La caz, prin prezenta sentință inculpatul a fost recunoscut vinovat de comiterea unei infracțiuni grave pentru faptul că, deținând calitatea de director al Serviciului Protecție și Pază de Stat, a acționat ilicit prin organizarea introducerii în actele oficiale a unor date false, precum că la ședința Colegiului SPPS a fost discutată și luată decizia de a înainta candidaturile directorului SPPS Iaroslav Martin și directorului adjunct Petru Corduneanu, pentru acordarea gradului suprem de „general-maior al SPPS”.

În acest context, având în vedere că Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1494-VIII din 11.03.2020, la data comiterii infracțiunii deja exista, fiind semnat, așa cum s-a arătat mai sus, documentele falsificate ulterior nu au putut influența acordarea gradului special. Prin urmare, instanța consideră judicios de a nu dispune retragerea în privința inculpatului Iaroslav Martin a gradului suprem de „general-maior al SPPS”.

5. Suplimentar, instanța reține că, la materialele cauzei penale se regăsește Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 331-334 din 07.03.2022 (f.d.165-174 Vol I), costul cheltuielilor judiciare în mărime de 6020 (șase mii douăzeci) lei, fiind confirmat prin scrisoarea de însoțire a acestuia (f.d.163 Vol I). Astfel, având în vedere că cheltuielile de judecată menționate sunt prevăzute la art. 227 din Codul de procedură penală, instanța de judecată, în conformitate cu

prevederile art. 229 din Codul de procedură penală, urmează să încaseze din contul inculpatului suma de 6020 (șase mii douăzeci) lei.

6. Totodată, art. 162 alin. (1) pct. 1) din Codul de procedură penală prevede că, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictelor. În acest caz: 1) uneltele care au servit la săvârșirea infracțiunii vor fi confiscate și predate instituțiilor respective sau nimicite; 2) obiectele a căror circulație este interzisă vor fi predate instituțiilor respective sau nimicite; 3) lucrurile care nu prezintă nici o valoare și care nu pot fi utilizate vor fi distruse, iar în cazurile în care sînt cerute de persoane ori instituții interesate, ele pot fi remise acestora; 4) banii și alte valori dobîndite pe cale criminală sau asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale se restituie proprietarului sau, după caz, se trec în venitul statului. Celelalte obiecte se predau proprietarilor legali, iar dacă aceștia nu sînt identificați, se trec în proprietatea statului. În caz de conflict referitor la apartenența acestor obiecte, litigiul se soluționează în ordinea procedurii civile. Banii marcați, asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale, se trec în venitul statului, iar echivalentul lor se restituie proprietarului de la bugetul de stat, Banii sau alte valori materiale utilizate din contul mijloacelor financiare alocate pentru activitatea specială de investigații, în scop de identificare a intențiilor și de verificare a sesizării cu privire la săvârșirea infracțiunii, se trec la bugetul de stat; 5) documentele care constituie corpuri delictelor rămîn în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate; 6) obiectele ridicate de organul de urmărire penală, dar care nu au fost recunoscute corpuri delictelor, se remit persoanelor de la care au fost ridicate. Iar în corespundere cu prevederile alin. (4) al aceluiași articol, în cazul în care corpurile delictelor au fost transmise conform destinației potrivit prevederilor art.161 alin. (3), proprietarului sau, după caz, posesorului legal i se restituie obiecte de același gen și calitate sau i se plătește contravaloarea lor pornind de la prețurile libere în vigoare la momentul compensării.

Astfel, corpurile delictelor – procesul-verbal al ședinței Colegiului SPPS din 20.01.2020 pe 5 file și Hotărârea Colegiului SPPS nr. 1 din 20.01.2020 pe 3 file, recunoscute prin Ordonanța din 19 aprilie 2022 (f.d.53 Vol I) – de păstrat la materialele cauzei penale.

Corpurile delictelor – prezentările pentru grad pe numele lui Petru Corduneanu și Iaroslav Martin din 13.03.2020, pecum și demersurile adresate Președintelui Republicii Moldova cu nr. 2/460 și nr. 2/461 din 13.03.2020, recunoscute prin Ordonanța din 19 aprilie 2022 (f.d.117 Vol I) – de păstrat la materialele cauzei penale.

7. Cu privire la acțiunea civilă, instanța constată că, potrivit materialelor dosarului, partea vătămată Serviciul de Protecție și Pază de Stat, în persoana reprezentantului Prodan Radu împuternicit prin procura nr. 2/94 din 18.01.2022, a solicitat încasarea din contul inculpatului a sumei de 6687,7 (șase mii șase sute optzeci și șapte, 7) lei, cu titlu de prejudiciu material.

Instanța menționează că, exercitarea acțiunii civile depinde de voința părții care consideră că a suferit un prejudiciu în urma infracțiunii comise de inculpat. Art. 219 alin.(1) din Codul de procedură penală, prevede că acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală.

Prin acțiunea înaintată, se menționează că, suma solicitată de partea vătămată reprezintă cuantumul prejudiciul material cauzat Serviciului de Protecție și Pază de Stat în urma conferirii gradelor de general-maior al SPPS lui Martin Iaroslav și Corduneanu Petru, în urma cărora aceștia au beneficiat de creșteri salariale și indemnizații materiale în sumă totală de 6687,7 lei.

Cu toate acestea, instanța constată că, prin prezenta sentință inculpatul Martin Iaroslav ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii de fals în acte publice prevăzute de art. 332 alin. (2) lit.b) din Codul penal, care este o infracțiune formală.

Astfel, deși inculpatului a săvârșit organizarea în calitate de organizator a înscrierii în documente oficiale a unor date false, în cursul examinării cauzei penale nu a fost demonstrat faptul că anume acțiunile respective au condus la obținerea gradului special, care după sine a urmat cauzarea daunelor materiale SPPS. Din contra, așa cum s-a arătat mai sus, decretul Președintelui a fost datat cu 11 martie 2020, anterior comiterii infracțiunii, care a fost pe 13 martie 2020. Prin urmare, în lipsa legăturii cauzale, instanța conchide că acțiunea civilă urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 384-385, 389, 392-395, 388 din Codul de procedură penală, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Martin Iaroslav ***** se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 332 alin. (2) lit. b) din Codul penal și se condamnă în baza acestei legi, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2000 (două mii) unități convenționale, echivalentul sumei de 100 000 (o sută mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice pe un termen de 8 (opt) ani.

Se dispune încasarea de la **Martin Iaroslav ******* în folosul **Statului** a sumei de 6020 (șase mii douăzeci) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Corpurile delictelor – procesul-verbal al ședinței Colegiului SPPS din 20.01.2020 pe 5 file și Hotărârea Colegiului SPPS nr. 1 din 20.01.2020 pe 3 file, recunoscute prin Ordonanța din 19 aprilie 2022 (f.d.53, Vol I) – de păstrat la materialele cauzei penale.

Corpurile delictelor – prezentările pentru grad pe numele dlor Petru Corduneanu și Iaroslav Martin din 13.03.2020, pecum și demersurile adresate Președintelui Republicii Moldova cu nr. 2/460 și nr. 2/461 din 13.03.2020, recunoscute prin Ordonanța din 19 aprilie 2022 (f.d.117, Vol I) – de păstrat la materialele cauzei penale.

Se respinge acțiunea civilă depusă de Serviciul de Protecție și Pază de Stat privind încasarea prejudiciului material.

Sentința poate fi atacată cu apel, la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Președintele ședinței,
Judecător
STRATAN

Sergiu